

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح درس فارماکوگنوزی ۲

نیمسال دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۱

دانشکده داروسازی و علوم دارویی - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

نام درس: فارماکوگنوزی ۲	گروه آموزشی: فارماکوگنوزی
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری	شماره درس: ۳۱۴۴۰۷
محل برگزاری: کلاس شهید ردانی پور	رشته و مقطع تحصیلی: داروسازی- دکترای حرفه ای
همکاران: دکتر مصطفی قنادیان، دکتر زینب یزدی نیاپور	مسئول درس: دکتر مسعود صادقی دینانی
زمان برگزاری: گروه اول: دوشنبه ها (۱۲-۱۱) و چهارشنبه ها (۱۲-۱۰)	
گروه دوم: سه شنبه ها (۱۴-۱۳) و چهارشنبه ها (۱۰-۸)	

هدف کلی:

- ۱- آشنایی دانشجویان با مهمترین متابولیت‌های ثانویه گیاهی
- ۲- آشنایی دانشجویان با مهمترین منابع متابولیت‌های ثانویه گیاهی
- ۳- آشنایی دانشجویان با مهمترین موارد استفاده متابولیت‌های ثانویه گیاهی در صنایع داروسازی، تهیه داروهای گیاهی و ...

اهداف جزئی:

دانشجو در پایان این درس بایستی بتواند:

- ۱- متابولیت‌های ثانویه زیر را شناخته و در مورد آنها تعریف، کلیات، ساختمان شیمیایی، اثرات فارماکولوژیک، کاربردهای دارویی- صنعتی، منابع و فرآورده‌های دارویی مهم گیاهان مربوطه را بداند:
- ترکیبات فنولیک (لیگنان‌ها، پلی فنلها، فلاونوئیدها، کومارین‌ها، بنزوکینون‌ها، نفتوکینون‌ها، آنتراکینون‌ها)
- آلکالوئیدها
- ترپنوئیدها
- گلیکوزیدها (گلیکوزیدهای سیانوژنیک، گلوکوز اینولاتها، گلیکوزیدهای قلبی، ساپونین‌ها)
- ۲- مهمترین محصولات اقتصادی و دارویی گیاهی در کشور را بشناسد.

ردیف	سرفصل مطالب	مدرس	تاریخ برگزاری
۱	گلیکوزیدهای فنلیک، فنیل پروپانوئیدها، لیگنانها	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۱/۱۱/۱۷و۱۹ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸و۱۹
۲	کومارینها، فورانو کومارینها، کرومونها، گزانتونها	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۱/۱۱/۲۴و۲۶ ۱۴۰۱/۱۱/۲۵و۲۶
۳	ترکیبات پلیکتاید آروماتیک، کینونها، نفتوکینونها	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۱/۱۲/۱و۳ ۱۴۰۱/۱۲/۲و۳
۴	آنتراکینونها	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۱/۱۲/۸و۱۰ ۱۴۰۱/۱۲/۹و۱۰
۵	پلی فنلها (۱)	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۱/۱۲/۱۵ ۱۴۰۱/۱۲/۱۶
۶	پلی فنلها (۲)	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۱/۱۲/۲۲و۲۴ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳و۲۴
۷	فلانوئیدها (۱)	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۲/۱/۱۴و۱۶ ۱۴۰۲/۱/۱۵و۱۶
۸	فلانوئیدها (۲)	دکتر صادقی دینانی	۱۴۰۲/۱/۲۱ ۱۴۰۲/۱/۲۲
۹	- گلیکوزیدهای سیانوژنیک، گلوکز اینولاتها - ترپنوئیدها (دی ترپنها، تری ترپنها، پلی ترپنها)	دکتر یزدی نیاپور	۱۴۰۲/۱/۲۸و۳۰ ۱۴۰۲/۱/۲۹و۳۰
۱۰	ساپونینها (۱)	دکتر یزدی نیاپور	۱۴۰۲/۲/۴و۶ ۱۴۰۲/۲/۵و۶
۱۱	ساپونینها (۲)	دکتر یزدی نیاپور	۱۴۰۲/۲/۱۱و۱۳ ۱۴۰۲/۲/۱۲و۱۳
۱۲	گلیکوزیدهای قلبی	دکتر یزدی نیاپور	۱۴۰۲/۲/۱۸و۲۰ ۱۴۰۲/۲/۱۹و۲۰
۱۳	اسانسها (۱)	دکتر قنادیان	۱۴۰۲/۲/۲۵و۲۷ ۱۴۰۲/۲/۲۷
۱۴	اسانسها (۲)	دکتر قنادیان	۱۴۰۲/۳/۱و۳ ۱۴۰۲/۳/۲و۳
۱۵	اسانسها (۳)	دکتر قنادیان	۱۴۰۲/۳/۸و۱۰ ۱۴۰۲/۳/۹و۱۰
۱۶	اسانسها (۴)	دکتر قنادیان	۱۴۰۲/۱/۱۷ ۱۴۰۲/۱/۱۶و۱۷
۱۷	اسانسها (۵)	دکتر قنادیان	۱۴۰۲/۳/۲۲و۲۴ ۱۴۰۲/۳/۲۳و۲۴

✚ تاریخ امتحان میان ترم: اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

✚ ارزشیابی: امتحان تشریحی و تستی ۴ گزینه ای، فعالیت کلاسی، مشارکت در کلاس، حضور و غیاب

✚ نحوه برخورد با غیبت مطابق با دستور العمل معاونت محترم آموزشی خواهد بود.

منابع :

۱- آئینه چپی، یعقوب. مفردات پزشکی و گیاهان داروئی ایران، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، آخرین چاپ.

۲- فارماکوگنوزی تریز و اوانس. ترجمه دکتر سلیمان افشاری پور، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان ، جلد ۱ و ۲.

۳- ۶- فارماکوپه گیاهی ایران، انتشارات معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، تهران (۱۳۸۲).

- Evans WC. Trease and Evans Pharmacognosy. W. B. SAUNDERS, London (last edition)
- Robbers JA, Speedie MK, Tyler VE. Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology. Williams and Wilkins, Baltimore (last edition)
- Dewick PM. Medicinal Natural Products, A Biosynthetic Approach. Wiley, UK. (last edition)

«با آرزوی موفقیت»